

LA VENTALLADA.

SETMANARI POPULAR.

NOSTRA SENYORA DEL REMEY.

La present vida, encara que hermojada ab tota mena de maravellas que sobre d' ella derramá la bondat del Omnipotent, sempre será un desterro rublert per tot arreu de greus dolors que arrancan llágrimas amargas, llágrimas que comensant en lo bressol son terme es la tomba: y en aquest mon, mar tempestuosissim agitat constanment per enfurismadas onas de gigantes cas tempestats, s' experimentan á voltas tals desconhortos que tots los bens materials no poden remediar; ¿que dich rémediar? ni tan sols donar un moment de verdader alivi.

Mes, ¡oh ditxa inefable del ver cristiá! Quan no troba remey en aquesta terra que produheix mes espinas que flors, lo troba en lo cel ahont habita lo supremo Remediador de tots los mals, nostre amantíssim Deu. Inmediat al trono del Clementíssim Senyor está collocat 'l trono de la Reyna del Cel, en qual cor tendríssim ha posat lo remey de nostres mals Aquell que es tot poderós.

Sí; María Santíssima, Mare del Fill de Deu y Mare nostra, es després del Criador lo remey universal en totas nostras necessitats. Aquest titol de Nostra Senyora del Remey que los cristians ab la Santa Iglesia tributém á la soberana Verge, joyell lo mes prehuat de nostres cors, es un titol que compendia, resumeix, explica tots los demás; millor diré, d' aquest titol provenen los demás, ja que sens ell los altres no tindrian rahó de ser.

¿Com, per exemple, podriam saludar á nostra Mare aymadíssima, Estel dels mars, si ella no remediés las perentorias necessitats dels navegants, abandonats á la furia dels elements? ¿Com podriam saludarla Salut dels malalts si no remediés sas dolencias, curantlas moltas vegadas

prodigiosament, y sempre vessant á doll sobre d' ellas lo balsam dolcíssim de sos consols celestials? ¿Com podriam saludarla Consoladora dels affigits, si no remediés las affixions de tants y tants desgraciats estenent damunt d' ells lo mantell de sa protecció, y colcantlos compasivamen baix las alas bellísimas de son riquíssim amor? ¿Com podriam saludarla Refugi dels pecadors, si no remediés las crudels feridas que en nostre cor obrá lo pecat? ¿Com podriam saludarla Auxili del poble cristiá, si no remediés los danys que las persecucions causan en lo remat de Jesucrist? ¿Com podriam saludarla Verge poderosa, Verge clement, Verge fidel, si no remediés totas, absolutament totas las necessitats, aixis las petites com las grans, aixis las temporals com las espirituals. Lo titol del remey que tributém á María Santíssima es lo titol dels titols, lo titol més honorífich per Maria, lo titol més consolador pera nosaltres, lo titol que magníficament explica totas las grandesas, privilegis y prerogativas. Si be l' Altíssim la criá immaculada, si la dotá de una santedat superior á la de totas las demás criaturas, si la destiná per Mare del Fill de Deu, si en lo cel l' hi ha regalat un trono sols inferior al trono de la Divinitat, si hasta cert punt se ha despullat de son poder pera donarlo á María Santíssima, es perque desde la eternitat lo Criador destiná á Maria per ser lo Remey universal en totas las desgracias, en totas las calamitats.

Ben convensuts están d' aixó los sincers amants de tan bona Mare. Per lo mateix las mares li confian sos fills, las mullers sos marits, los joves son esdevinedor, los mariners sas embarcacions, los caminants sas jornadas, los militars sas batallas, los malats sas malalties, los pecadors son cor, los tristos sos desconsols, y tots en fi sas tribulacions y perills. Nosaltres que hem nascut en eixa terra catalana quals célebres montanyas están coronadas per santuaris y ermitas dedicadas á la Verge, gran Remey de tot lo mont,

quals temples están adornats ab tantas imatges de Maria. Nosaltres que ab ia llet de nostras mares mamarem lo mes ardent amor á nostra Mare del cel, nosaltres que en los sufriments de la vida, ja morals, ja materials, habem sentit irremissiblement en lo fons de nostre cor lo remey poderós y consolador de la Princesa exelsa del Empirs, mirém plens de plaher y entusiasme, com avuy, diada en que honrem á Maria ab lo titol del Remey, acuden sos devots devant sas imatges donantli gracias per tants remeys alcansats y ensemps suplicantli remey per nostras gravísimas y multiplicadas necessitats. Nostra immortal ciutat que encara serva vestigis eloqüentíssims de sos antichs esplendors de fé y pietat, se dirigeix avuy en gran número al temple monumental de S. Pere, ahont s' hi venera una imatge de Nostra Senyora del Remey, devant de la qual desde bon matí hasta molt vespre hi veureu postrats als amants de Maria en tota la escala social.

Nosaltres en aquest dia com en altres semblants recordém ab mescla de tristura y consol aquells benhaurats jorns de la infantesa en que una mare piadosíssima mos acompanyaba á visitar la venerada y tan preciosa imatge del Remey, y quan ab aquella tantas voltas anabam á passejar per la pintoresca vall de S. Daniel, al passar devant del temple de Sant Pere entravam á resar una Salve á Ntra. Sra. del Remey; y al recordar aquestas cosas sentim consols imponderables; y benehim á la mare de la terra que omplia nostre cor de las mes falagueras esperansas que ja may ha defraudat nostra bona Mare del cel. Desde l' orient de nostra infantesa hasta 'l ocás de la vida en que probablement ja 'ns trobém, ¿que hem contemplat sinó guerras, revolucions, calamitats y desgracias sempre en augment? Lo geni destructor del mal avansant rápidamente en sa carrera de iniquitat; y si mirém al endemá veurém un quadro de runas y terrible devastació. Oh! avuy mes que may, Senyora nostra, no poguent esperar cap clase de remey en la terra, acudim ab santa confiansa y amor á vostras antiquíssims, eficassos y may desmentits remeys, y puix que sou tan bona y poderosa, protegiu ab maternal sollicitut á la Iglesia santa, al Sumo Pontífice, y alcansaunos especialment del cel lo remey salvador pera curar los mals de nostra pátria.

J. R. Pbre.

LLUYTA DEL COR.

(Fantasia.)

La vida es un desterro y una vall de tristesa. Jo ho sé per veu divina, jo ho sé per mos dolors; mes los camins que 's troban no 'n son tot asperesa, creixen los prats frondosos prop de turons de gresa y en mitj de las espinas també hi creixen las flors.

Ditxós del viatjer que 'n sap trobar posada, ditxós lo mariner que sap trobarne port; tant prest de lluny ne sent feréstega tronada, tant pres al fort del vent la mar se torna irada y l' ull pres de la fosca no sap ovirá 'l nort.

Ditxós, ay! del qui troba una ombra delitosa y 'n diu respirant fresca —descansarém aquí— y mes ditxós encara qui la veu amorosa de l' esperansa sen dihentli carinyosa, —amich: dónam lo bras, farém junts lo camí.—

Jo no he trobat cap ombra ni tampoch cap posada: al arribar la nit jo dormo en despoblat: torna á sortir lo sol y emprénch nova jornada, y quan llassat me trobo me sento á la vorada y quan ve la tempesta n' escopso lo ruixat.

Al cel llansí lo plany de ma anguniosa pena, fins ab colors de rosa la mort un jorn vegí: quan sento del dolor l' amarga copa plena desfalleix mon esprit; mes una veu serena me sento dintre 'l cor que 'm diu:—fes ton camí.—

Al sentir eixa veu m' apar que forsa 'm sobra: travesso monts y planas sens ourer lo fadich, prometo al cor descans y 'l cor dalit recobra; mes passen nits y dias y cap portal se 'm obra ni 'n trobo cap paratge que 'm puga doná abrigh.

La llum del sol finia un jorn y 'l vent n' alsaba nuvoladas de pols entorn de mon camí, llampechs y grossas gotas lo cel n' espurnejaba la febre ja 'm tenia, la forsa ja 'm faltaba y sobre un munt de rocas desvanescut caiguí.

Somnis d' hermosos jorns dins ma testa bullian garlandas fresch cullidas refrescaban mon front. las flors mes enciseras sa flayre m' oferian nuvols de bells colors lo blau del cel tenyian

y la claror de l' auba n' il—luminaba al mon.

Com peregrí qu' ovira de lluny lo dols ostatic
aixis jo contemplaba l' estel hermós lluhí,

—La pau allí m' espera,—diguí fent mont viatge
—mes ay! la pau que cercas no 's troba en tal paratje
sentí una veu que 'm deya—¡ves fent lo teu camí!

La tempestat seguia bronzint sobre la terra,
la nit n' era venguda mes negra que l' abim:
lo llam de tan en tan feya claró á la serra,
de lluny roncaba 'l tro com un ressó de guerra
y al entorn trista fressa cayguent feya 'l ruim.

Alsant mos ulls al cel ab trista revivalla
com fa en sa mortal febre convuls l' agonitzant
cridí:—¿quina es ma ruta, si l' esperansa 'm falla?
¿perque no 'm donas forsas, bon Deu, en la batalla,
¿perqué al pigmeu condemnas á lluytas de gegant?

Oh veu!... be es cert que 'tsento. be es cert qu'
[ets l' esperansa
que Deu tal volta 'm dona per retornar l' esprit,
mes ay! ¿qui 'm dona un cor per tindrer confiansa?
oh veu! tan sols ensényam un jorn lluny de bonansa
y allí clavant la vista no 'm matará 'l neguit.

Perque quan naix lo sol esper sempre mudada
trobar al jorn ma sort, y dich: —reposaré—
y com gojós romeu, de bona matinada
camino, y ve 'l mitjorn, y arriba la vetllada
y aqueixa pau qu' espero, Deu meu, per mi no vé.

Aixis clamaba al cel y 'ls ulls m' espurnejaban
llágrimas mes ardents que 'l sol abrusador,
com las foscas tenebras que 'l mon n' environaban
mos negres pensaments la mort fantasiaban
quan sopte una veu sento que aixís li deya al cor.

«Afoga, oh criatura ta férvida impaciencia.
Si pau aquí 'n trobesses, ¿mort no 'n foras aquí?
¿Vols esmenar, oh feble! la Soberana Ciencia?
¿Pensas qu' es al atzar llansada ta existencia?
¿O pensas que no es vida la vida del patí?»

«No frissis, ay, no siga que 'l fruyt de ta carrera
jo despit se 'n emportia á la eterna foscó:
no giris l' ull al goig ni la tempesta fera
del mon venciton cor, espera sempre, espera;
qui formá l' ull que plora n' ha fet consolació.»

¡Oh veu, retruny ben forta, ay! l' ánima ensopida
n' está per fortas lluytas, retruny potent, oh veu:
que estremint mas entranyas recobri nova vida
que 'l cor al colpejarme sentir fassa á mon Deu.

C. D y T.

DISCURS

*llegit per lo Reverent D. Joseph Mundet, Pbre.
Licenciat en Ciencias y Catedrático de Física é
Historia natural en lo Seminario Conciliar de la
present Ciutat, lo dia de la solemne apertura de
curs. (1)*

Ja may temeré ni per consegüent
sentiré los progressos fets en lo
camí de la ciencia.
(Visseman. Discurs sobre las cien-
cias naturals. Segona part.)

Gran y encarnissada es la lluyta que s' está
donant actualment en lo camp de las ciencias
naturals entre 'ls valerosos atletas del Catolicis-
me y los partidaris del error, entre 'ls infatiga-
bles campeons de la fé y los corifeus de la incre-
dulitat. S' empenyan aquestos en demostrar com
contrarias á las veritats demostradas per las cien-
cias experimentals, las veritats mes fonamentals
del Catolicisme.

Comensan per presentarnos la materia com
eterna é increada y descartantse de la interven-
ció de Deu, qual existencia negan, pretenen de-
mostrar que 'l conjunt dels sers de la naturalesa
que tan admirém per sa hermosura, deuen sa
existencia y forma, sia orgánica sia inorgánica,
á la mera acció y variadas evolucions ó movi-
ments vibratoris de la materia. Ab semblant pre-
liminar podeu compendrer que es per ells la crea-
ció del mon tal com nos la refereix Moyses en lo
Génesis, una faula, un quento de noys, ó com di-
rian ells, un quento qu' ha pogut ser cregut uni-
cament en los temps d' ignorancia y oscurantis-
me, pero que actualment es indigne de ser ad-
més per l' home ilustrat. Escoltém sinó al eco
de la incredulitat, lo Dr. Lluís Buchner, qui
aixís s' espessa: «Pera sostenir avuy devant de
la ciencia moderna tota la hipótesis judaico-cris-
tiana de la Creació.... es necessari, á la manera
dels Teólechs, no voler ni poder deixarse con-
vencer per arguments científichs. Tots los diu-
menges, (continúa parlant lo mateix Buchner),
á millars de predicadors, sens cuydarse de las
claras demostracions científicas, continúan refe-
rint sempre novament sos quentos infantils del

(1) Recomaném molt especialment la lectura del
present Discurs, qual inserció no duptém ha de ser
profitosa y ben rebuda, no sols per la importancia y
magistral desarrollo de son tema, sinó per l' interés y
oportunitat que ofereix en las actuals circunstancias,
combatint solidament los errors culminants de nostra
época.

paraís, de la cuyguda, de la creació del mon, etc. etc..... Durant aquest temps, ¿que fan los homes de ciencia? Somriuen á aquestas legendas y á aquestas faulas judáycas». L' home, per ells, mils de sigles avans del temps fixat per Moyses habitaba ja en la terra, visquent n' obstant vida salvatge al principi. No es segons ells l' home de naturalesa mes elevada, ni de millors condicions que 'l mico, que 'ls animals inferiors, que las plantas, que 'ls minerals y que la materia en general. Es com los demás sers, resultat del moviment vibratori de las moléculas materials. Que la major perfecció que presenta en son organisme é inteligencia no dependeix d' una diferencia substancial ó de la essencia, sinó que es mer efecte del major desarrollo, diferencia per lo tant accidental. «Totas las especies animals y vegetals, diu Darwin, passadas y actuals, descendeixen per via de transformacions successivas di tres ó quatre tipos originals.» Y com si d' aixó no n' hi hagués prou, afegeix luego: «La analogia podria conduhirme encara mes lluny, es á dir, á la creensa de que tots los animals y totas las plantas descendeixen de un sol protótipo.» Y diuen també los lliure-pensadors ab Jon-Tindall: «Prescindint y deixant á un costat la careta, diu aquest, crech convenient lo confesarvos que rementantnos ab lo pensament mes enllá de tota demostració experimental, percibeixó en la materia la promesa y la potencia d' engendrar tot género de vida.» Pera los incréduls sortits del camp de las ciéncias, no consta la gran familia humana de una sola especie que regonega com primer pare á Adan; sinó que converteixen las varias rassas en altrás tantas especies, cada una de las quals es nascuda de diferent tronch ó primer pare. Negan també la ciencia y Providencia de Deu, negant per consegüent així mateix que 'ls sers tingan senyalat algun fi, es á dir, negant las causas finals. No es possible sense experimentar nna especie de rubor y trista indignació, llegir lo que s' atreveixen á escriurer per odi á la veritat revelada alguns pretençosos sabis en las ciencias físicas. Escoltém per via d' ensaig, lo que s' atrevia á estampar l' impío Ponchet en sa obra: *Pluralitat de las rassas humanas*; «¿Debém creurer, diu, en un fi qualsevulla, eu un objecte intentat per endavant? Nosaltres no ho creyem aixís. Lo fi es una especie de previsió divina, y lo mon, segons tal hipótesis, está encara baix tutela. Un Deu Criador, un Deu Legislador, una Providencia, aixó seria un atentat contra 'l mon, aixó seria fer del mon un esclau ó un noy.»

Veus aquí, un resúmen, encara que sumament compendiat, dels principals errors que 'ls semisabis sortits del camp de las ciencias experimentals pretenen ab arguments trets d' aquestas sostenir y demostrar. Permeteume que en honor de la veritat, vos diga que entre ells n' hi ha no obstant, que quan se mantenen en lo terreno purament científich, deuen ser considerats, y en realitat ho son, com á homes de gran mérit en la ciencia; mes lo cert es que ja sia alusinat per funestas preocupacions, arrastrats per fatals corrents ó tal vegada moguts per la soberbia; quan sortint d' aquest camp, tractan de las relacions que tenen las veritats naturals ab las reveladas, ó ab las que s' enllassen intimament ab l' orígen y fi del home en aquest mon y mes enllá de la tomba, ó bé las veritats que tenen per obgete la existencia y atributs de Deu; llavors, com si s' ofusqués lo seu enteniment, no coneixen la veritat, cauen en los despropósits mes grossers y errors los mes absurdos; mes llavors es també quan aquestos homes, per altra part eminents, fan servir sos vastos coneixements y erudició pera presentar al error revestit de tals colors, que aquell que no sia molt sant y no estiga molt instruhit en aquestas ciencias, ab dificultat podrá respondrer degudament á sos arguments.

Si 'm dirigís á un anditori menos ilustrat é instruhit del que m' honra ab sa benévola atenció, vos diria que 'l resúmen d' errors que acabo d' esbossar es tal, que afecta á las veritats mes fonamentals de nostra Religió sacrosanta, y que una volta s' admetessen, la conseqüencia lógica seria la negació de totas las veritats reveladas; pera sumergirse completament en la incredulitat.

Ara bé. ¿De quin modo defensarém nostra fé d' aquestos errors? ¿Ab quinas armas sortirém á combatrer? ¿Nos contentarém ab las solas armas que 'ns donan los principis de la fé? ¿Nos bastarán las que 'ns suministra la Teología purament dogmática y positiva? Al que tal diga, al que tal cosa pretinga, 'ns permeterém dirli que no coneix las presents necessitats de la Iglesia y de la societat; que viu no en lo sigle dinou en lo qual la fé es atacada en nom de las ciencias naturals, sinó en los temps en que la fé era combatuda ab la Escripura y 'ls Sants Pares; al que tal diga, nos permeterém observarli que vol la victoria pera sos enemichs; al que tal diga nos permeterém dirli que podrá ser un soldat valent tal vegada, mes que son valor es un valor im-

prudent, que no sap defensar lo camp que li está confiat.

¿Ab quinas armas donchs deurém sortir á defensar nostra fé dels atachs que se li dirigeixen ab las ciencias naturals y experimentals? Las armas nos las suministran aquestas mateixas ciencias. Debém procurar estudiar y conéixrelas á fondo, y llavors ellas s' encarregarán de proporcionarnos armas ab que defensar la veritat revelada. ¿Voleu veurer una proba d' aixó? Continuéu honrantme ab vostra atenció benévola, y en aquest breu discurs vos demostraré: que en realitat las ciencias naturals y experimentals serveixen de sosteniment á la fé y donan armas pera defensarla dels atachs que per medi d' aquestas ciencias se li dirigeixen.

(Seguirá.)

MEMORIAS D' UN ESTUDIANT.

IX.

La relació que de sa aventura acabava de ferme 'n Genís, ab aquella frescor, ab aquella ingenuitat y alegría propias d' un noy que está satisfet de son obrar, que 's troba en son centro, content ab son treball y ab sa pobresa, lluny d' animarme y ferme olvidar ma trista situació, acabá de ferme sentir mes encara la dura condició que 'm esperaba, las humillacions que tal volta deuría suportar, lo pes de la vida, que no sabem apreciar sinó quan ab pena nos vejém precisats á guanyarla. Comparaba la gran diferencia que hi habia entre 'l carácter de mon amich y lo meu, y 'l veyá á n' ell robust, actiu, avesat de petit al sofriment y al treball, y per consegüent lliure de la vergonya y delicadesa que tan fan patir al home que habent viscut en la independència de la abundó se veu obligat á subjectarse als altres; mentres que jo, educat ab tots los amanyagaments d' una bona mare, capritxós, indolent, delicat, me sentia tan mes apocat quan mes de prop miraba la forcosa condició de contar ab mas solas forsas, á que tan lleugerament m' habia abandonat.

Lo bon Genís comprendé la mia tristesa. Probá d' animarme de mil maneras, contantme quèntos, mes jo no l' escoltaba y permaneixia silencios.

—¿Saps lo que faria en lo teu puesto, me digué? tornarmen á casa de mos pares.— No pot ser, responguí jo instinctivament: ara ja l' he fe-

ta, y per tot lo del mon no tindria jo cara pera tornar á mon poble.— Molt be n' has tinguda per sortirne —Aixó es diferent, y no 'n parlém mes, es necessari que jo 'm quedi á Barcelona.— ¿y que pensas fer?

—Guayarme la vida d' un modo ó d' un altre, no só jo tan desmanyotat que no siga bo pera fer alguna cosa: ja conech que certs empleos me vindrán molt arrera ma, pero jo m' hi acostumaré y sabré sofrir.—Corrents donchs, ja que t' hi empenyas, jo t' aseguro que no 't faltarà una colocació ó altre, mentres que tu no 't donguis pena de ferho tot, en que siga d' escumbriayre.—A tot estich disposat: la llástima es que no trobaré una tia que 'm busqui una plassa de lacayo.—No l' hem de menester, perque demá si vols t' acompanyaré á un centro de colocacions, que es una casa hont per duas pessetas te proporcionan la plassa que 't convinga. No passis ánsia pels diners mentres jo 'n tinga.

Després d' eixa breu conversa em vaig sentir mes encoratjat. Una secreta emulació movia llavors mon cor y m' impulsaba á mostrarme ab la mateixa fortaleza que admiraba en mon amich. ¿Mes perquè no m' habia armat d' igual valor pera pendrer la resolució qu' ell m' aconsellaba? ¿perquè m' espantaba devant la idea de tornar á casa de mos pares? Perquè hauria estat necessari manifestar mon penediment y humillarme, y res del mon ecsijeix ni proba tanta grandesa d' ánimo com eixas dos cosas: véncers á si mateix y mostrarse arrepentit. ¡Quantas vegadas lo fibló de la conciencia ó la veu de la amistat adverteixen al home que segueix per dolents passos, avisantlo ab tendre interés que encara es à temps á tornar enrera. ¡Quina llástima! bastaria á voltas una sola paraula, una petita humiliació, un acte insignificant pera reparar la culpa y tornar al bon camí. Mes lo diable del amor propi nos empeny á seguir orgullosament la via comensada, y no volent doblegar nostre esperit cegat per una secreta soberbia, cedim á la inesplicable y absurda vergonya de obrar be.

Las peripecias d' aquell dia me tenian apesarat, y ma imaginació afadigada per tantas emocions m' advertí ab son llánguit ensopiment la necessitat del descans. Ben prompte en Genís hagué desparat taula, endressant cuydadosament tots los arreus que mos habian servit pera aquell suculent sopár. Al cap de poch rato, en un llet parat en un recó de la mateixa estancia que per tot servia, dormiam los dos companys, mes no ab la mateixa tranquilat: jo ensopit per la violen-

cia de las impresions, ell gosant d' aquella son dolsa que ofereix la salut y la normalitat de vida.

L' endemà vaig ser lo primer de despertar-me y saltar del llit, tal era l' ànsia que tenia de sortir per la ciutat en busca de colocació. Tinguí no obstant de esperar que 'n Genís fes lo seu fet ajudant al cocheró á llimpiar lo cavall, escombrant l' entrada y anant á cumplir algun recado. Quant estigué llest, s' arreglà, posantse un vestit molt decent y fins elegant, y després girantse ab mi, tot respallantme la roba y arreglantme 'l coll de la camisa 'm deya:—¡Llástima que no portis millor vestit, perquè seria mes facil trobar una bona proporció. Aquí á Barcelona, hont se vulla que vagias, primer te mirarán á la roba avans de mirarte á tu; si 'l *traje* no 'ls hi fa gracia ja 't diuen que no ets pas bo per res.

Nos dirigírem á la plassa de la Boqueria. Empotrada en un de sos ánguls, al costat d' una botiga de fils y betas hi havia una barraca de fusta ab unas ventallas de reixat pintadas de vert, y com formant *pendant* á cada costat un lletrero desigual: en l' un s' hi llegía «*Se escriben cartas y memoriales, y en l' altra, colocaciones.* Tan modest era lo primer centro de colocacions que hagué en Barcelona, y que ha sigut substituït avuy dia d' una manera espléndida per tantas agencias establertes, no ja en barracas sinó en pisos fins luxosos, mantinguts á costa de la avaricia y la miseria, trist recurs dels pobres sense esperansas ni protecció.

Lo proporcionador, que era un home petit y rodanxó que ab prou feynas arribaba á son escriptori, nos rebé ab cert ayre de desdeny, com si no esperés gran cosa de dos xavals com nosaltres, y dirigintse á nan Genís, (que anaba mes ben vestit) li preguntá secament:—¿que se li ofereix?—Colocació per aquest noy, li respongué ab lo mateix to —Vamos á veure, ¿que es lo que saber? preguntá l' escribent estirantse en la cadira, com si volgués semblar mes llarg y donarse importancia.—Res, contestá 'n Genís.—Malo digué 'l proporcionador, mirantme de capá peus com un sargento quan passa revista.—'M sembla, digué 'l meu company que no 's necessita saber gran cosa pera entrar d' aprenent ó criat en algun puesto: regiri donchs la llibreta, y veigi de colocarlo de totas maneras: es un xicot que está disposat á fer lo que 's presenti, y com qu' es espabilat, no quedarà malament, y dient aixó li tira dos pessetas sobre la taula. Es d' advertir que llavors lo proporcionador no exigía paga al postulant, sinó al amo que 's presentaba, pero ve-

nia á ser lo mateix, perquè si 'l que demanaba colocació no li feya llum ab alguna moneda de plata, casi may sabia trobar amos á la llibreta.

L' escribent se posá á fullejar, y aná llegint:—Hi ha un Senyor coix que necessita un criat per' acompanyarlo: 'l vesteix, li fá la vida y li dona dos duros al mes—¡vinga 'l Senyó coix! vaig esclamar, com qui ha trobat un tresor—No vaigis tan depressa, digué 'n Genís, hem de saber las altras condicions.—Molt senzillas, continuá 'l memorialista, es un comandant retirat d' uns seixanta anys, que passa 'l dematí en lo jardí del general y la tarde en los padrissos del passeig de Gracia: vosté li haurá de doná 'l bras no mes quan se 'n vá y quan se 'n torna.—Molt bé, diguí jo; y després?—Després s' assen al seu costat, y li manté conversa, lo qual es molt fácil, perquè ell conta las sevas batallas, y vosté no ha de fer mes que escoltar.—¿Y en lloch d' escoltar no podria anarmen á passeig?—No pot ser: aquest senyor paga tan 'l criat perquè l' escolti com perquè l' acompanyi, y no permet que 'l deixi fins que se 'n va al llit y s' adorm contant batallas. Lo que li concedirá es durant lo dia, si está cansat de seure á un padris anarsen los dos á un altre.—Tiri 'l dret, Senyó escribent, digué 'n Genís, que 'l meu company no vol ser un abre del passeig. L' escribent continuá:—Pagan cinch unsas per endevant, un botiguer ofereix ensenyar un aprenent....—Destrompássil: lo que 'ns hauria d' oferir serian las cinch unsas, que si las tinguésem ja no seriam aquí.—Se necessita un *ayo* per un colegi: se li donarán 30 rals al mes. dos horas libres per diná, duas per sopá y las gratificacions dels noys.—Menjá poch y pahí bé, digué rient lo meu compatrici, lo director d' aquest colegi deu ser un mestre castís y liberal: no sols dona un ral cada dia sinó quatre horas per menjarsel; trobo que n' hi falta una altra per escurarse las dens—ba ba! pássil de llach.—Un matrimoni que viu en una torre de Sarriá pendrá un criat com de familia. No haurá de fer mes que cuydar del hort y 'l jardí, cuynar, arretglar la casa y fer cada dia dos viatjes á Barcelona ab una tartaneta. L' volen que sápigas de lletra pera que 'ls ratos perduts pugues ensenyar á tres noyets que tenen, y portar 'ls comptes despatx y correspondencia d' un magatzém de vins —Es á dir, que aquest bon matrimoni vol un hortelá, un jardiner, un cuyner, un cambrer, un recader, un cotxero, un escribent, un tenedor de llibres, un taberner, un mestre, un diable!... y que tots aquestos manaments s' en-

cloguin ab un. Déixil, déixil, y vegi, per Deu, de trobar alguna cosa que siga un xich rahona-ble. Home, digué llavors l' escribent dirigint- sem á mi: ¿li agradaria fe de pintó?—Moltíssim responguí jo, com qu' á casa 'l pare 'm renyaba perquè sempre feya ninots á la paret, y l' avi 'm deya que hi tenia disposició.—Donchs aqui tenen l' adreça d' un amich meu, que es un pintor dels que té mes feyna de Barcelona, y ahir me va dir que buscaba un aprenent. Estará bé: li farà la vida, rentat y planxat, y li ensenyará l' ofici, de modo que ab quatra anys es un fadrí com una casa.—No perdem temps y anemhi desseguida, digué 'n Genís, y los dos mes lleugers que un esquiroi nos llansarem pels carrers de Barcelona en busca del pintor.

(Seguirá)

Crónica General.

Ab lo titol de ROMA-PETRUS, s' ha establert en Roma una Agencia general pera assumptos ecclesiástichs: dita agencia ia fa set anys que estava instituhida, prestant utilíssims serveys en la Italia mes avuy se fa extensiva á casi totas las naciones designant al efecte sucursals en Belgica, Holanda, França, Espanya y Alemania, com també en las regions d' América.

L' objecte de la AGENCIA GENERAL ECCLESIASTICA será gestionar los assumptos pendants de la Santa Sede y totas las Congregacions ecclesiásticas, com son; dispensas matrimoniales, autorisacions, concessió de facultats, Sagradas Reliquias etc. Al mateix temps se reberán correspondencias y 's cumplirán encárrechs facilitant la adquisició de tota classe de objectes referents al culto diví, se guiará ab gratuítas indicacions á tots los ecclesiástichs y sos recomanats que vajan á Roma, procurántlosi també ab economía las dispesas ó fondas que 'ls convinguin, y relacionant als viatgers ab personas amigas que 'ls acompanyarán fins á la tornada.

A mes de lo dit, desde 'l primer del próxim Novembre se publicará tots los diumenges un periódich ab lo titol de ROMA-PETRUS, escrit en llengua llatina y ab l' extensió de setse planas, que contindrà las alocucions Pontificias, actas y noticias referents á la Santa Sede y á las Sagradas Congregacions, tractats sobre punts de Religió escrits per homes eminents etc. Aquest periódich será l' órgano de la Agencia General

Eclesiástica, y per son conducto obtindrán los suscriptors las respuestas á las questions que presentin, admetentse al propi temps anuncis que podrán ser redactats en la llengua propia de cada nació. Lo preu de suscripció per Espanya es 10 franchs anuals. Se reben suscripcions en Roma: l' adreça pera 'l pago y demés es la següent: ALL' AGENZIA GENERALE ECCLESIASTICA. 82. VIA GIULIA.—ROMA (Italia.) Per medi del telégrafo podrán també dirigirse los suscriptors al Sr. Director, Giuseppe Amori. Roma.

Creyém excusat l' afegir nostre humil concepte en recomanació de una obra qual utilitat é importancia se descubra suficientment ab la simple indicació de son programa, interessant pera tots los católichs. y especialment pera las personas ecclesiásticas.

—Lo Sr, Quefa Económich de la Provincia ha tingut á be remétrernos pera la sua inserció la següent circular, á lo qual accedim gustosamente, ja que la considerém de interés pera 'l públich. Diu aixís —«Estant previngut per instrucció que s' exigeixi 'l recárrech del doble del valor de las cédulas personals y recárrech municipal á las personas que no s' hagin previst de las que 'ls hi corresponen dintre la primera quinzena del present mes, se fa pública dita prevenció pera que no aleguin ignorancia los que 's troban en aquest cas, advertíntlosi además que las mateixas serán expedidas en lo primer pis d' aquesta dependencia, hasta 'l dia 16 del corrent desde las 9 del matí á las dos de la tarde.»

—Lo celebrat pintor Senyor Pradilla ha sigut nombrat director de la Escola de Bellas arts espanyola en Roma. Lo nomenament es acertadíssim, y ha produhit excelent impressió en lo mon artístich.

—Lo dimars prop passat tingueren lloch en Tànger animadas festas ab motiu de la Consagració de la nova Iglesia Católica á cárrech dels PP. franciscans, construida á expensas del Govern Espanyol. Despres de la cerimonia religiosa á la que assistí lo Sr. Bisbe de Cádiz, li hagué cuncanyas, globos, toros de corda, música, iluminació y fochs artificials.

—Lo Govern Espanyol ha sigut invitat per lo dels Paissos Baixos pera concorrer á la Exposició internacional-colonial que 's projecta celebrar en Amsterdam en 1883.

—En extrem horrorosa fou la desgracia ocorreguda en Barcelona en la matinada del dimars prop passat. La casa de la familia Pfeiffer, constructor de máquinas agrícolas, situada vora 'l

fort de D. Carlos, fou esfonsada per efecte d' una explosió de gas y l' estar la casa construïda sobre fonaments arenosos ja combatuts per las ayguas. De las quinze personas que habitaban la casa sols duas se'n salvaren, morint entre las runas l' Enginyer D. Mariano Puig, la sua Esposa y dos nens de poch anys, sos dos cunyats de 23 y 21 anys de edat, lo majordom del taller ab sa esposa y dugas fillas, lo criat, la cuynera y un embarnissador, salvantse una criada y una nena de cinch anys filla de D. Mariano Puig. Tot Barcelona rivalisá en un zel é interés tristament poch eficassos en favor de tan desgraciada familia. Dijous al matí se celebrá ofici de cos present per las víctimas d' eixa catástrofe, en la iglesia del Hospital, y poch després foren trasladadas al cementiri, essent lo dol presidit per lo M.ltre. Sr. Canonge Sr. Vilallonga seguint l' Exm. Sr. Alcalde ab un numerosíssim acompanyament format per personas de totas las clases de la societat, mostra commovedora del profundo sentiment que tan terrible desgracia produhí en tots los cors barcelonesos. Que Deu haja acullit en sa gloria á las desgraciadas víctimas.

—Llegim en nostre apreciable colega *El Correo catalan*:—Lo diumenge tingué lloch en Lleyda lo batetx de un jove de uns 20 anys que abjurá de sos errors ingressant en lo gremi de la Iglesia Católica. Ab tal motiu se celebrá en lo palau episcopal, després de la cerimonia, un esplendit banquet que oferí D. Joaquim Mestre y Camps, padrí del neófit, al Sr. Bisbe, varios eclesiastichs y segiers y al apadrinat.

—D. Joaquim Calm y Gruart y D. Francisco de P. Massa han sigut nombrats, suplent de Jutje municipal lo primer, y Fiscal suplent lo segon.

—Al consignar en lo numero passat las Asociacions que assistiren á la professó del Jubileu 'ns olvidarem la de la Passió y Mort de N. Sr. J. C.

—Havem rebut un folleto anomenat Port-Breton referent á la Colonia del mateix nom establerta en la Oceania y qual objecte es lo desvaneixer certas prevencions que respecte á dita Colonia tenen algunas personas, particularment las que han donat oïdos á certas indignes calumnias que s' han fet correr contra una empresa tan humanitaria. Inst es donchs que 'ls que volen judicar la qüestió imparcialment s' enterin del contingut del present folleto. Se troba de venta en la llibreria de Franquet. Ballesterias.

—Lo dilluns á la tarde arribá á nostra Ciu-

tat lo nou Governador D. Joan Rodriguez Sanchez.

ROMA.—Continuan molts periódichs indicant rumors graves sobre l' estat crítich en que 's troba 'l Papa en vista de las amenassas dels revolucionaris italians. Contan que Lleó XIII rebent á una diputació de Romans que li presentá un misatge ab 3000 firmas, ha pronunciat una alocució en la qual ha declarat que la revolució prosegueix sa obra, y que podria ser que 's trobés en la necessitat de tenir que marxar de Roma, no pera guardar sa persona, sinó pera resguardar la independència y la dignitat del Pontificat.

Creyém apesar de tots los rumors que no hi ha encara res positiu sobre 'l particular, però no hi ha dupte que 'ls clubs anticlericals en Roma van oferint cada dia sérios perills, si 'l govern italiá no tracta de ferm de contenirlos. Per ara sembla que 's pensa un poch en aixó, y en aquest sentit han sigut presas algunas midas, entre altres, la de haber sigut disolta definitivament per decret del ministre del interior lo cos de alumnos voluntaris que habia volgut crear Menotti Garibaldi. Si tots los estats católichs cooperessen degudament ab la sua influencia, no faltaria l' estar afiansada la seguretat y la independència de la Santa Sede.

AUSTRIA.—Vários periódichs han posat en dupte la eventualitat d' una entrevista del emperador de Austria ab lo de Russia, pero en los círculs polítichs millor informats se considera eixa entrevista com á segura y próxima. La frontera de Galitzia sembla qu' es 'l pun naturalment destinat pera eixa entrevista.

Molts periódichs s' ocupan detingudament de la qüestió religiosa en Alemanya, y casi tots anuncian en termes formals lo próxim restabliment de la pau eclesiástica, assegurant que Bismarck se manifesta cada dia mes interessat en mantenir las mes amistosas relacions possibles entre 'l Vaticano y lo Gabinete de Berlin. Deu vulla sia aixó una veritat.

Butlletí religiós

QUARANTA HORAS: Comensan demá en la Sta. Iglesia Catedral. La exposició serà: al matí de 8 á 11 ½ y al vespre desde las 5 ¼ á 6 ¾.

Demá tindrà lloch en la Iglesia de S. Pere la acostumada festa de N. S. del Remey. Se celebraráne Missas desde las 6 fins á las 12. A las 10 Ofici solemne cantat per la Capella de la Catedral y en lo mateix predicará lo Dr. D. Joseph Alier Canonge Lectoral.

Avuy comensa en la Iglesia del Mercadal lo devot novenari dedicat á las ánimas del purgatori. Se farà al vespre la funció acostumada de 'ls demés anys.